

**INSTITUTT
FOR SAMFUNNS-
FORSKNING**

**ÅRSMELDING
2013**

OM INSTITUTTET

Institutt for samfunnsforskning er en uavhengig forskningsstiftelse opprettet i Oslo i 1950.

[Mål](#)

Institutt for samfunnsforskning skal være et ledende miljø nasjonalt og en attraktiv samarbeidspartner internasjonalt på forskningsområdene arbeidsliv, samfunnsliv og politikk.

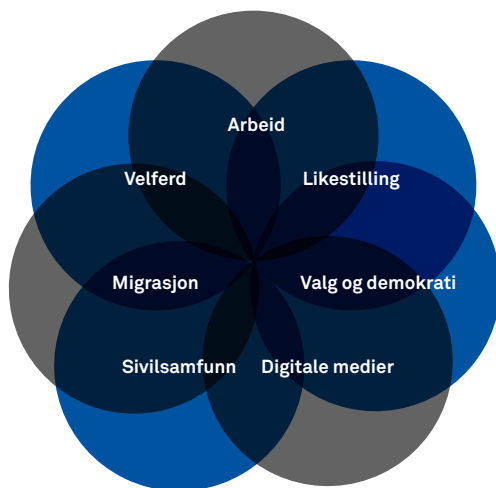
[Virksomhetsidé](#)

Institutt for samfunnsforskning skal være en møteplass for grunnforskning og anvendt forskning. Forskingen skal frembringe kunnskap og forståelse på områder som er viktige for samfunnsutviklingen og arbeide i nær tilknytning til den internasjonale forskningsfronten.

[Verdier](#)

Forskingen skal være faglig uavhengig, kreativ, samfunnsrelevant og holde et høyt akademisk nivå.

Vi forsker på syv hovedtema:

Instituttet er organisert i tre forskningsgrupper. Pål Schøne leder forskningsgruppen Arbeid og Velferd, Mari Teigen leder forskningsgruppen Likestilling, inkludering, migrasjon og Bernard Enjolras leder forskningsgruppen Politikk, demokrati, sivilsamfunn. Ann-Helén Bay er direktør.

2013: INTERNASJONAL ORIENTERING OG SAMFUNNSMESSIG RELEVANS

Siden opprettelsen i 1950 har målet med vår virksomhet vært å frambringe akademisk basert forskning for et bedre samfunn. Vår virksomhetsidé er å forene grunnforskning og anvendt forskning. Denne ambisjonen kommer til uttrykk i alle deler av virksomheten. Vår prosjektportefølje er en blanding av små og store prosjekter. Prosjekter med langsiktig finansiering bygger kompetanse som kommer korte og mer anvendte prosjekter til gode. Vi publiserer i mange kanaler; i tidsskrifter, antologier, lærebøker, rapporter og kronikker. Vi legger også stor vekt på å nå ut til allmennheten gjennom seminarer og konferanser.

Internasjonaliseringen er et viktig premiss for utviklingen av instituttet. I 2013 fikk vi tilslag på et stort EU-prosjekt innenfor EUs syvende ramme-program. Prosjektet skal frembringe kunnskap om hvordan frivillig sektor kan bidra til sosioøkonomisk utvikling i Europa. Vi hadde en betydelig økning i antallet internasjonale artikler i 2013.

Instituttet fikk tilslag på en rekke anvendte prosjekter fra norske oppdragsgivere. Mange av prosjektene er innenfor temaene integrasjon og migrasjon, med oppdragsgivere fra offentlig og privat sektor.

Det er for tiden mange utfordringer forbundet med å være et akademisk orientert

Direktør Ann-Helén Bay

oppdragsforskningsinstitutt. Vi møter økt konkurranse fra universiteter og høyskoler, som oppfordres til å eksterntfinansiere en større del av sin forskningsvirksomhet. Senere års omlegginger av basisfinansieringssystemet har heller ikke vært i vår favør. Men krevende rammebetingelser til tross, 2013 har gitt svært gode resultater både faglig og økonomisk.

STYRETS BERETNING

Institutt for samfunnsforskning er en privat stiftelse hvis formål er å produsere samfunnsmessig relevant forskning av høy kvalitet og sørge for at resultatene av innsatsen når ut til ulike deler av samfunnet. Virksomheten er i stor grad konkurranseutsatt. Forskningsprosjektene finansieres gjennom oppdrag vunnet i konkurranse med andre forskningsinstitusjoner.

2013 har vært et svært godt år for instituttet, både når det gjelder akkvisisjon og resultater av forskningen. Blant annet etablerte vi på oppdrag av Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet på begynnelsen av året et senter for kjønnslikestillingsforskning. Senteret har i løpet av sitt første år hatt høy publiserings- og formidlingsaktivitet. I desember inngikk vi kontrakt med Kulturdepartementet for fire nye år som ledere av et omfattende forskningsprogram om frivillig sektor. Prosjektet bygger videre på forskningsprogrammet «Virtuelt senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor», som Institutt for samfunnsforskning og Uni Rokkansenteret har drevet de fem siste årene. Verd å nevne er også et prosjekt om eliter, som vi fikk finansiering til gjennom frie midler i Norges Forskningsråd.

Instituttets forskere har vært forfattere, medforfattere eller redaktører av fem bøker og 81 vitenskapelige artikler i 2013. Artiklene er publisert i norske og internasjonale tidsskrifter eller i antologier. Det ble avholdt 18 seminarer i egen regi, og instituttets forskere hadde ansvar for syv større konferanser som ble arrangert eksternt. I tillegg kommer skriftlig populærvitenskapelig formidling i ulike fora, blant annet gjennom 29 kronikker og artikler i norske aviser. Instituttet utgir i samarbeid med Universitetsforlaget to tidsskrift, Tidsskrift for samfunnsforskning med fire hefter pr. år og Søkelys på arbeidslivet med tre hefter pr. år.

Instituttet spiller en viktig rolle i utdanning av forskere. I 2013 var åtte stipendiater tilsatt ved instituttet. To disputerte i løpet av året og ytterligere to fikk sin avhandling godkjent på slutten av året.

Det ble utført 47,5 årsverk i 2013, hvorav 36,5 forskerårsverk. Per 31. desember 2013 var 55 medarbeidere ansatt ved instituttet. 44 var ansatt i vitenskapelige stillinger, hvorav 6 i bistillinger. Forskerstaben fordeler seg på 55 prosent kvinner og 45 prosent menn. Administrasjonen teller 73 prosent kvinner og 27 prosent menn. Instituttet eier Munthes gate 31 / Fuglehauggaten 6 med påstående bygningsmasse, som huser instituttets kontorer samt noen utleide kontorer.

Sykefraværet i 2013 var 3,7 prosent. Skader eller ulykker i forbindelse med arbeidet er ikke konstatert. Det er ikke noe i instituttets virksomhet som forurenser det ytre miljø.

Den samlede omsetningen i 2013 var på kroner 70 108 105. Årsresultatet viser et overskudd på kroner 3 942 051. Overskuddet blir lagt til instituttets egenkapital.

Instituttets økonomi er solid, og forutsetningene for fortsatt drift er etter styrets oppfatning til stede.

På bildet:

Øverst til venstre: Anniken Hagelund, Halvor Mellum, Axel West Pedersen.

Nederst til venstre: Marianne Seip (vararepresentant), Ann-Helén Bay, Anne Kari Lande Hasle, Eivind Smith (styreleder), Espen Ytterberg.

Ikke til stede på bildet: Stein Tønnesson

Oslo, 4. mars 2014

Eivind Smith
Styreleder

Anne Kari Lande Hasle
Styremedlem

Stein Tønnesson
Styremedlem

Halvor Mehlum
Styremedlem

Espen Ytterberg
Styremedlem

Anniken Hagelund
Styremedlem

Axel West Pedersen
Styremedlem

Ann-Helén Bay
Direktør

ANSATTE

Arbeid og Velferd

Øverst til venstre: Inés Hardoy, Anna Aasen Godø, Kjersti Misje Østbakken, Erling Barth, Marte Strøm.

Nederst til venstre: Marianne Røed, Harald Dale Olsen, Henning Finseraas, Kristine von Simson og forskningsleder Pål Schøne.

5

Likestilling, inkludering og migrasjon

Øverst til venstre: Monica Five Aarset, Julia Orupabo, Anne Staver, Liza Reisel, Marjan Nadim, Anne Skevik Grødem.

Nederst til venstre:

Marit Eline Lervik Christensen, Arnfinn H. Midtbøen, Anniken Hagelund, Mari Teigen (forskningsleder), Aksel Hatland.

Ikke til stede på bildet:

Tordis Borchgrevink, Anja Bredal, Jan-Paul Brekke, Grete Brochmann, Anne Lise Ellingsæter, Fredrik Engelstad, Sigtona Halrynjo, Ragni Hege Kitterød, Hilde Lidén.

Politikk, demokrati og sivilsamfunn

Øverst til venstre:

Atle Hennem Haugsgjerd,
Kari Steen-Johnsen, Guro Ødegård,
Signe Bock Seggaard, Stine Hesselvedt,
Ingrid Dahlen Rogstad, Rune Karlsen.

Nederst til venstre: Dag Wollebæk,
Rune Slagstad, Johannes Bergh,
Karl Henrik Sivesind,
Bernard Enjolras (forskningsleder),
Håkon Dalby Trættestberg, Jo Saglie.

Ikke tilstede på bildet:

Trygve Gulbrandsen, Staffan Kumlin,
Francis Sejersted, Bernt Aardal

Administrasjonen

Øverst til venstre: Lillian Lund,
Jorunn Herding Aarseth,
Ann-Helén Bay (direktør),
Katrine Denstad, Tove Sollunn,
Jørgen Moland

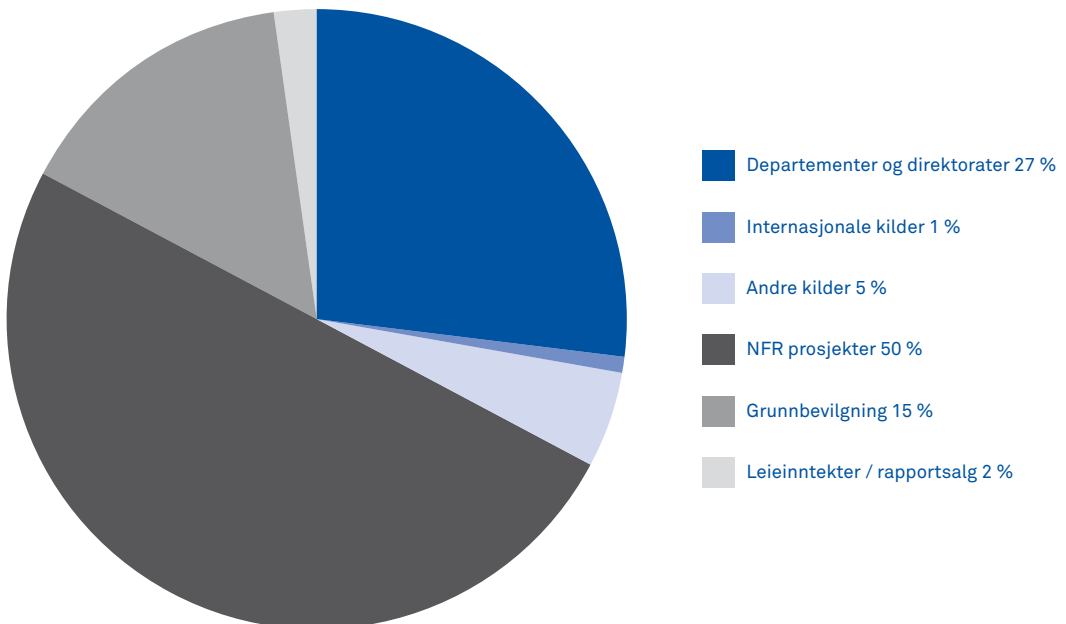
Nederst til venstre: Vegard Kleiven,
Grete Svensen (administrasjonssjef),
Sidsel Grevle, Ingunn Rasmussen Sørlie,
Bjørn Berg, Jon Haakon Hustad

INNTEKTER

Den høye andelen prosjekter finansiert av Norges forskningsråd understreker instituttets sentrale akademiske stilling på sine fagområder. Vår grunnbevilgning økte noe fra 2012 til 2013, men følger ikke prisstigningen. Grunnbevilgningens andel av omsetningen er synkende i likhet med de foregående fem år. Blant departementene er Kulturdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet våre største oppdragsgivere.

REGNSKAP - UTDRAG

Resultatregnskap pr. 31.12.2013

	2013	2012
Driftsinntekter og driftskostnader	Hele kroner	Hele kroner
Grunnbevilgning	10 600 000	10 463 000
Prosjekter	58 171 674	54 876 034
Annen driftsinntekt	1 336 431	1 350 615
Sum driftsinntekter	70 108 105	66 689 649
Lønnskostnader m.m	35 723 520	36 109 047
Avskrivning på bygninger, tomter og driftsmidler	649 300	649 367
Prosjekt og driftskostnader	30 215 126	29 793 561
Sum driftskostnader	66 587 946	66 551 975
Driftsresultat	3 520 159	137 673
Finansinntekter og finanskostnader		
Renteinntekt	773 271	623 184
Resultat før skattekostnad	4 293 429	760 858
Skattekostnad på ordinært resultat	513 023	-764 519
Skattekostnad på formue	-161 645	
Årsresultat	3 942 051	1 525 377
Overføringer		
Avsatt til driftsfond	3 942 051	1 525 377
Sum overføringer	3 942 051	1 525 377

Balanse pr. 31.12. 2013

Eiendeler	2013	2012
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler		
Tomter og bygninger	19 736 200	20 154 800
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	915 533	1 146 233
Sum varige driftsmidler	20 651 733	21 301 033
Sum anleggsmidler	20 651 733	21 301 033
Omløpsmidler		
Fordringer		
Kundefordringer	6 408 400	5 984 364
Andre fordringer	568 638	929 409
Sum fordringer	6 977 037	6 913 773
Bankinnskudd	35 540 242	27 427 970
Sum omløpsmidler	42 517 280	34 341 743
Sum eiendeler	63 169 013	55 642 776
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital		
Grunnkapital	5 374 000	5 374 000
Driftsfond	15 227 619	11 285 568
Sum egenkapital	20 601 619	16 659 568
Gjeld		
Avsetning for forpliktelser		
Pensjonsforpliktelser	14 824 859	15 465 936
Sum avsetning for forpliktelser	14 824 859	15 465 936
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	5 721 990	5 250 451
Betalbar skatt	513 023	30
Skyldig offentlige avgifter	3 767 862	2 878 149
Annen kortsiktig gjeld	17 739 659	15 388 642
Sum kortsiktig gjeld	27 742 534	23 517 271
Sum gjeld	42 567 393	38 983 208
Sum egenkapital og gjeld	63 169 013	55 642 776

ARBEID

– verdiskaping og selvtfoldelse

Arbeidslivet er like viktig for at samfunnet skal fungere som det er for den enkeltes velferd og levekår. Deltakelse i arbeidslivet gir inntekt og dermed økonomisk selvstendighet, og mange opplever arbeidslivet som en viktig arena for selvrealisering og utfoldelse. For samfunnet er høy sysselsetting viktig for verdiskaping og materiell velstand, og er med på å danne et trygt økonomisk grunnlag for samfunnsutviklingen. Det er et mål at alle som kan og vil delta i arbeidslivet får mulighet. Men til tross for at sysselsettingen i Norge er høy, opplever stadig flere at terskelen til arbeidslivet er for høy eller at de støtes ut av arbeidslivet.

Arbeidsliv har alltid vært et sentralt forskningstema ved Institutt for samfunnsforskning. En rød tråd gjennom mer enn 60 års forskning er hvordan goder og ulemper fordeles gjennom yrkesarbeid. I senere år har også samspillet mellom arbeidsliv, offentlige inntektssikring og utdanningssystemet blitt viktige tema.

Mange av prosjektene våre i 2013 var kvantitativt orientert, basert på registerdata og surveyer, men vi legger også vekt på bredde i metodiske innfallsvinkler og har gjennomført flere prosjekter som benytter kvalitativ intervjuetode og eksperimentdesign.

Vi har forsket på flere ulike problemstillinger i 2013. Felles for dem alle er forbindelsen til arbeidsmarkedet. Noen eksempler viser bredden i forskningen. Vi har gjennomført viktige studier om deltakelse og velferdsstat, hvor vi har undersøkt kjønnsforskjeller og viktigheten av sosiale

normer for å forklare sykefravær, samt effekten av lokale etterspørselssjokk for uførhet, og sammenhengen mellom konjunkturer og frafall i videregående skole og variasjon i ungdomsarbeidsløshet i de nordiske landene. Vi har undersøkt hvordan innvandring påvirker innfødtes lønninger, og vi har studert overgangen mellom utdanning og arbeid i et kjønns- og etnisitetsperspektiv.

Vi er opptatt av institusjonelle rammebetingelser, og har undersøkt sammenhengen mellom arbeidsmarkedsinstitusjoner og lønnsulikhet, effekten av organisatoriske endringer på arbeidstakernes trivsel.

Omverden bekrefter på mange ulike måter at vår arbeidslivsforskning er relevant. Vi får mye oppmerksomhet i den offentlige debatten, resultatene anvendes stadig i politikktutforming og antas som vitenskapelige artikler i nasjonale og internasjonale publiseringskanaler.

Forskningsfeltet vårt er i vekst, og vi har i løpet av året rekruttert flere forskere med kompletterende ekspertise på arbeidsmarkedet. Det gjør det mulig å styrke innsatsen på instituttets forskning på arbeidslivets betydning for den enkelte og samfunnet i årene som kommer.

VELFERD

– politiske drivkrefter, organisering og virkninger av offentlig politikk

Offentlige overføringer og offentlig tjenesteproduksjon har stor betydning for folks levekår, atferd og livsløp, og endringer i velferdspolitikken spiller en avgjørende rolle for samfunnsutviklingen i bred forstand. Ved Institutt for samfunnsforskning forsker vi på de politiske, sosiale og økonomiske drivkreftene bak velferdsstatens utvikling, på virkningene av eksisterende ordninger for ulikhet og arbeidsmarkedsdeltakelse og på samspillet med den velferdsproduksjonen som skjer i arbeidsmarkedet, i familiene og i frivillig sektor. Det foregår forskning med velferdspolitisk relevans i alle de tre forskningsgruppene, og vår interesse for og kompetanse på dette feltet har økt de siste årene. Vi anvender et bredt spektrum av metoder fra kvalitative intervjuer og dokumentanalyser over survey-data og survey-eksperimenter til analyser av registerdata.

I pågående prosjekter studerer vi de politiske prosessene bak reformer i sentrale trygdeordninger som alderspensjon og helserelaterte ytelser. Hvilken betydning har organiseringen av den politiske beslutningsprosessen, posisjoneringen til sentrale aktører og den virkelighetsforståelsen og verdiorienteringen som kommer til uttrykk i det politiske ordskiftet? Videre studerer vi befolkningens holdninger til velferdspolitikken. Hva betyr innvandring og økonomisk globalisering for oppslutningen om velferdsstaten, og hvordan varierer opinionsdannelsen med den nasjonale og lokale konteksten?

Et tredje temaområde er privatisering og konkurranseutsetting av velferdstjenester. I de nordiske land har det de siste årene skjedd betydelige endringer i samspillet mellom offentlig, kommersiell og non-profit tjenesteproduksjon. Vi ønsker å kaste lys over virkningene av alternative modeller og veivalg med utgangspunkt i et ideal om aktivt medborgerskap.

Sist, men ikke minst, er vi opptatt av å studere effektene av velferdspolitikken. Blant de spørsmålene vi prøver å finne svar på er: Virker arbeidsmarkedstiltak? Hvilke konsekvenser har pensjonsreformen for økonomisk bærekraft og inntektssikringen i alderdommen. Hvordan påvirker trygdeordningene arbeidstilbudet og virksomhetenes etterspørsel etter lavt kvalifisert arbeidskraft?

Vi har flere langsiktige prosjekter på temaet velferd, som vi i løpet av 2013 har publisert en rekke vitenskapelige artikler fra. Vi jobber blant annet med et prosjekt som inngår i Forskningsrådets evaluering av pensjonsreformen, et prosjekt om politikken bak sykkelønsordningen og et stort prosjekt om det norske trygdesystemet. I tillegg har vi utført mer avgrensede prosjekter med et anvendt siktemål. Vi har for eksempel vært med på å utarbeide en kunnskapsstatus om sosial ulikhet i helse og levekår, og har ferdigstilt et prosjekt om arbeidsbetingede stønader. Vi legger stor vekt på formidling av forskningen gjennom seminarer og konferanser. Som eksempel kan nevnes et godt besøkt seminar om et kvinnevennlig pensjonssystem høsten 2013.

LIKESTILLING

– høy temperatur

2013 ble et år med stor oppmerksomhet på likestillingsfeltet, både på Institutt for samfunnsforskning og i samfunnet for øvrig. CORE – Kjernemiljø for forskning på kjønnslikestilling ble startet opp ved instituttet, og den nye borgerlige regjeringen bidro til at frontene i likestillingsdebatten ble tydeliggjort.

Politisk brytning skjerper tankene og bidrar til at vi stiller spørsmål ved det etablerte. Etter høstens regjeringsskifte har vi fått et nærmere inntrykk av hva liberal-konservativ likestillingspolitikk kan innebære av endringer for politikktviklingen. Mer enn 10 000 gikk i 8. marstog. I statsbudsjettet for 2014 ble «fedrekvoten» i fødselspermisjonsordningen kuttet, men ikke avskaffet. Og «valgfrihet» var blant de mest brukte begrepene i den offentlige debatten. Ny politisk kurs reiser noen grunnleggende spørsmål om hva som er god og legitim likestillingspolitikk, og til hvilke ideologiske begrunnelser som står sentralt. Det var nettopp dette som var tema da vi i oktober inviterte til likestillingspolitisk samtale og spurte liberalkonservative debattanter hva blå likestillingspolitikk er.

Seminalet om blå likestillingspolitikk var ett av flere seminarer hvor vi inviterte politikere, organisasjonslivet, arbeidslivets parter, samfunnsdebattanter, studenter, forskere og andre interesserte til uformell debatt med utgangspunkt i arbeidslivsrelatert likestillingsforskning. Vi konstaterer med glede at interessen for feltet er stor, og ser fram til fortsatt å bringe forskning og praksis sammen her på Institutt for samfunnsforskning i tida framover.

I 2013 har vi forsket på flere sentrale likestillingsproblemer i vår tid: Vi har undersøkt endringer i lønnsforskjeller mellom menn og kvinner gjennom de siste ti årene; vilkårene for fødselspermisjon blant fedre i karriereyrker; faktorer som virker inn på kvinners deltakelse på arbeidsmarkedet; kjønnsforskjeller i arbeids- og velferdspolitikken; sammenhengen mellom kjønnslikestilling og en flerdimensjonal diskrimineringslovgivning i Norden; vold i nære relasjoner; den internasjonale spredningen av styrekvoteringslovgivningen; og kjønn, likestilling og diskriminering blant etterkommere etter innvandrere til Norge.

I 2014 vil vi i vår forskning og formidling blant annet ha fokus på flerdimensjonale likestillingsproblemer, samspillet mellom forskjellige former for ulikhet, og vil se på sammenhengen mellom norsk og øvrig europeisk likestillingspolitikk. Ellers forsker vi på kjønnsforskjeller i sykefravær, holdninger til kjønnslikestilling i samfunnselitene, kjønnsdelte utdanningsvalg samt effektene av loven om kjønnsbalanse i bedriftsstyrene.

Likestillingsforskningsmiljøet ved instituttet forsøker å bidra til og i den offentlige debatten og følger spent med på den politiske utviklingen – det være seg den varslede nye likestillingsmeldingen, den påbegynte utformingen av ny diskrimineringslovgivning og regjeringens varslede innsats for å få bukt med det kjønnsdelte arbeidsmarkedet. CORE kommer snart med sin første bokutgivelse. Boka diskuterer det kjønnsdelte arbeidsmarkedet i likestillingslandet Norge. Det er gøy nok en gang å kunne konstatere at forskningsmessig interessante spørsmål også er aktuelle i politikk- og samfunnsutviklingen.

MIGRASJON

– mellom nasjonalstat og globalisering

Institutt for samfunnsforskning kan se tilbake på et aktivt og godt år for forskningen på migrasjon og integrasjon. En rekke bredt anlagte studier er enten nylig gjennomført, eller godt i gang. Det er levert flere doktorgradsarbeider, og det er rekruttert tre forskere som skal jobbe med migrasjonsrelaterte problemstillinger.

Problemstillinger knyttet til innvandring og inkludering har vært en del av instituttets portefølje siden slutten av 1960-tallet.

Vi studerer en rekke migrasjonstemaer, deriblant arbeid, asyl- og flyktningpolitikk, velferdsstat, integrering, diskriminering, europeisk flyktningrett, irregulær innvandring, den offentlige samtalen på feltet, utdanning, familie, barn og unge.

Studier som kobler migrasjons og velferdsstat har pågått ved instituttet i en årrekke. Temaet inkluderings- og ekskluderingsprosesser knyttet til kjønn og etnisk bakgrunn i utdanning og arbeidsmarked er eksempel på nye og spennende koblinger til migrasjonsforskningen.

Omfanget av og årsakene til etnisk diskriminering i det norske arbeidslivet var temaet for et nylig avsluttet doktorgradsarbeid. Studien ble gjenstand for mye offentlig oppmerksomhet både som følge av viktige funn og interessant bruk av nye eksperimentelle metoder.

Det pågår omfattende forskning på samfunnsmessige utfordringer og endringer i møtet mellom den nordiske velferdsmodellens likestillingsprosjekt og nye familieformer, særlig knyttet til barn av innvandrere.

I 2014 avsluttes et stort samarbeidsprosjekt som studerer forholdet mellom norsk innvandringspolitikk og ulike typer innvandring til Norge.

I det siste året har migrasjons- og integrasjonsforskningsmiljøet ved instituttet blitt medlem av det europeiske forskningsnettverket International Migration, Integration and Social Cohesion in Europe (IMISCOE). Medlemskapet vil bidra til en ytterligere internasjonalisering av forskningen ved instituttet. Vi har klare ambisjoner om å inngå i bredt anlagte, komparative studier på migrasjons- og integrasjonsfeltet i årene som kommer.

VALG OG DEMOKRATI

– nye deltakere og demokratiske innovasjoner

Institutt for samfunnsforskning har en lang tradisjon for studiet av valg og demokrati. Særlig er valgforskningen en viktig del av instituttets forskningsprofil. Flere av de mest sentrale bidragene til denne forskningstradisjonen har gjennom flere tiår kommet fra forskere ved instituttet. I dag er denne forskningen mer omfattende enn noen gang, og dekker alle demokratiske politiske valg i Norge.

Instituttet har siden 1957 studert velgeratferd, politisk deltakelse og offentlig opinion i tilknytning til stortingsvalgene, og deltatt i samarbeid med tilsvarende undersøkelser i andre land. En lang serie av landsomfattende intervjuundersøkelser danner grunnlag for inngående analyser av langtidstrender så vel som aktuelle endringsprosesser. Studien av 2013-valget er i gang, og de første smakebitene på resultater er presentert.

Politiske partier og politisk representasjon har også lenge vært et sentralt forskningstema. I 2013 har instituttets forskere publisert internasjonale artikler om bl.a. partienes politikktforming, valg av partiledere og stortingskandidaters rolleoppfatning. Vi studerer også valgkamper mer inngående, inkludert bruken av digitale medier.

Siden 1995 har vi studert utviklingen av medborgernes engasjement i og interesse for lokaldemokratiet gjennom egne lokalvalgsundersøkelser. I 2013 ble resultatene fra siste undersøkelse presentert i boka «Et robust lokaldemokrati». I tillegg har vi prosjekter der lokaldemokratiets virkemåte mellom valg studeres, både kvalitativt og kvantitativt.

Studier av forskjeller i politisk adferd mellom sosiale grupper er en sentral del av valgforskningen ved ISF. En ny og voksende gruppe blir likevel ikke fanget opp av de vanlige valgundersøkelsene: innvandrerbefolkningen. Det har derfor vært gjennomført egne studier av denne gruppens stemmegivning, valgdeltakelse og politiske representasjon, og i 2013 ble resultatene samlet i boka «Minoritetsbefolkningens møte med det politiske Norge».

I de senere år er det også blitt startet opp et eget forskningsprogram om valg til Sametinget der forskere fra instituttet deltar. Sametingsvalget i 2013 studeres i samarbeid med forskere fra Sverige, som også hadde sametingsvalg i 2013. Vi deltar også i internasjonalt samarbeid om urfolks deltakelse og representasjon mer generelt, og en internasjonal antologi om emnet er under arbeid.

Det norske demokratiet er arena for ulike forsøk der demokratiske innovasjoner prøves ut, som internettvalg og stemmerett for 16-åringer. Begge forsøkene evalueres av forskergrupper ledet fra Institutt for samfunnsforskning. Disse prosjektene viser hvordan praktisk nytteverdi for oppdragsgivere kan forenes med internasjonalt samarbeid og internasjonal publisering, siden det i utlandet er betydelig interesse for disse forsøkene.

SIVILSAMFUNN

– ny nasjonal satsning og internasjonalisering

Institutt for samfunnsforskning har i en årrekke forsket på sivilsamfunn og frivillig organisering. Forskingen omfatter både institusjonelle endringstrekk og økonomiske rammebetingelser samt hvordan individers tilknytning til frivillige organisasjoner har endret seg.

Frivillig arbeid er en viktig bestanddel i det norske sivilsamfunnet. Samtidig fører samfunnsendringer til at det frivillige engasjementet endrer form. Tradisjonelt har legitimiteten til sivile fellesskap vært knyttet til deres demokratiske struktur, til at de gir trening i politisk og demokratisk deltakelse, styrker sosiale bånd, formidler lokalt engasjement og fungerer uavhengig av stat og marked. Instituttets studier tyder på at klassisk frivillig organisering nå er under press fra flere hold, også i lys av digitalisering og nye sosiale medier.

En betydelig del av sivilsamfunnsforskningen ved instituttet har siden 2008 vært utført innenfor rammen av Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Senteret blir drevet i samarbeid med UniRokkansenteret. Kulturdepartementet er oppdragsgiver for senteret, som har flere departementer som medfinansierer. I perioden 2008-2013 har det blitt gjennomført 35 forskningsprosjekter, publisert 38 rapporter, 41 vitenskapelige artikler og 6 bøker.

I 2013 ble det klart at senteret videreføres med midler fra et nytt forskningsprogram. Det nye forskningsprogrammet skal sette søkelys på tre hovedtemaer: perspektiver for deltakelse, sivilsamfunn og frivillig sektor i endring, og finansieringsordninger og andre rammevilkår.

Innenfor hvert av temaområdene er det operasjonalisert konkrete prosjekter med tilhørende problemstillinger.

Sivilsamfunnsforskningen ved instituttet ble også styrket i 2013 gjennom tildeling av et større EU-prosjekt som skal frembringe kunnskap om hvordan frivillig sektor kan bidra til sosioøkonomisk utvikling i Europa.

Sivilsamfunnsforskningen erfarer stor interesse både innenfor sentrale internasjonale forskningsmiljøer og blant aktører som anvender forskning i utforming og iverksettelse av politiske målsettinger, samt brukergrupper innenfor det brede sivilsamfunnsfeltet – lokalt og nasjonalt. Den betydelige etterspørselen kan – foruten forskningens akademiske kvalitet - knyttes til forskningens innretning, blant annet ved at den bygger på et bredt sett av datakilder, både av kvantitativ og kvalitativ karakter.

DIGITALE MEDIER

– endret offentlighet og mer demokrati

Digitale medier har de siste årene vokst frem som et sentralt forskningstema ved instituttet. Utviklingen har vært drevet av et stadig økende behov for kunnskap om de digitale mediens betydning for politikk, demokrati og offentlig debatt, både nasjonalt og lokalt.

18

Hvordan bruker politiske partier og politikere sosiale medier? Endrer befolkningens politiske engasjement seg som følge av sosiale medier? Hva gjør den digitale offentlige debatten med oss? Hvem dominerer, hvem faller utenfor, og hvilke demokratiske implikasjoner har utviklingen?

Forskningen på digitale medier er godt forankret i langvarige forskningsinteresser og kompetanse ved instituttet. Vår ambisjon er å belyse digitale medier fra en politisk og demokratisk synsvinkel, og å kunne forstå konsekvensene av de endringene vi ser, for eksempel med tanke på vilkårene for ytringsfriheten.

I 2014 avslutter vi et treårig prosjekt om konsekvensen av sosiale medier for demokrati og medborgerskap. Dette er et bredt anlagt prosjekt, som har gitt oss muligheten til både å se på konsekvensene av sosiale medier for lokal valgkamp og lokale kandidater, på lokale frivillige organisasjoners bruk av sosiale medier, og på endringer i politiske partiers kommunikasjon. Vi har også hatt et eget delprosjekt om sosiale mediers betydning for å opprettholde og etablere politisk og sosial identitet blant asylsøkere.

Innenfor dette prosjektet har vi også studert endringer i samfunnsdeltagelse i lys av sosiale medier – i offentlig debatt, i demonstrasjoner

og aksjoner og i tradisjonelle frivillige organisasjoner. I boken Liker-likes ikke, argumenterer vi for at fremveksten av sosiale medier har ført til en demokratisering av politisk deltagelse i Norge. De unge, og de med lavere utdanning deltar mer både i debatt og i demonstrasjoner når sosiale medier brukes som kommunikasjonskanal.

I 2013 gjorde vi også en studie som konkluderte med at Twitter endret styrkeforholdet mellom partiene og partilederne under Stortingsvalget i 2013. Her analyserte vi store mengder digitale data, noe som markerte et viktig nytt skritt og en ny metodisk inngang for oss innenfor dette feltet.

I samarbeidsprosjektet «Fritt Ords monitorprosjekt for status for ytringsfriheten i Norge» utforsker vi kulturen for ytringer i digitale medier, minoriteters opplevelse av ytringsfrihet (og utenfor) det digitale offentlige rommet, samt holdninger til privatliv, sensur og overvåkning. I 2014 vil vi slutføre dette prosjektet, som skal kunne ut både i en omfattende rapport og en antologi. Vi skal gjennomføre en ny runde av spørreundersøkelsen om deltagelse og digitale medier. Dette vil gi oss muligheten til å studere betydningen av sosiale medier for politikk og demokrati i et mer langsiktig perspektiv. Innenfor rammen av Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig (2013-2017) sektor skal vi rette oppmerksomheten spesielt mot lokal og nasjonal mobilisering gjennom digitale medier.

FORMIDLING

20

Institutt for samfunnsforskning legger stor vekt på både vitenskapelig og populærvitenskapelig formidling. Forskerne deltar aktivt i samfunnsdebatten, på vitenskapelige konferanser, arrangementer i instituttets regi, seminarer, foredrag og i mediene.

[Nettformidling](#)

Instituttets nettside, [samfunnsforskning.no](#), er vår viktigste kanal for allmenrettet forskningsformidling. I følge statistikken hadde vi vel 120.000 besøk på nettsiden i 2013.

Flere viktige samarbeidsprosjekter og nettverk har egne nettsider. Nytt i 2013, er **likestillingsforskning.no**, som huser Kjernemiljø for likestillingsforskning (CORE), og prosjektnettstedet til «Status for ytringsfriheten i Norge», **statusytringsfrihet.no**. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor avsluttet første programperiode i 2013, men fortsetter sitt arbeid dokumentert på **sivilsamfunn.no/sivilsociety.no** i en ny programperiode som varer til 2017. Det norske kontaktpunktet i European Migration Network (EMN) er et samarbeid mellom Justis- og beredskapsdepartementet, Utlendingsdirektoratet (UDI) og Institutt for samfunnsforskning. Kontaktpunktet har egne nettsider på [emnorway.no](#) der nyheter, arrangementer og publikasjoner om europeisk migrasjonspolitikk presenteres. UDI overtar driften av nettstedet i 2014. Lederverv og sekretariat for forskernetverket Nordic Migration Research (NMR) roterer hvert fjerde år mellom de nordiske landene, og for perioden 2011-2014 er dette lagt til vårt institutt.

Instituttets profiler på LinkedIn, Twitter

og Facebook fungerer som gode tilleggskanaler for formidling, og legger til rette for mer direkte kontakt med omverdenen. Interessen og samhandlingen i disse kanalene er stadig økende, og vi opplever at vi når andre grupper enn gjennom våre mer tradisjonelle kanaler. En del av instituttets forskere har også egne profiler.

[Arrangementer](#)

Instituttet har gjennom året organisert en rekke åpne arrangementer i form av frokost- eller ettermiddagsseminarer. Aktuelle samfunnsspørsmål har blitt belyst og debattert. Tidsskriftsutgaver, bøker og rapporter har blitt lansert. Av temaer i 2013 kan nevnes:

- Nye tall for unges valgdeltakelse i 2013
- Flere kvinner i felt: Mål eller middel for Forsvaret?
- Har vi fått et kvinnevennlig pensjonssystem?
- Seminar om kausalitet: Tidsskrift for samfunnsforskning inviterte til seminar og debatt om kausalitet i forbindelse med lansering av nytt nummer. Seminaret var fulltegnet.
- Lanseringsseminar for boka «Et robust lokaldemokrati»
- EMN seminar: Fri bevegelse og innvandringsregulering: kjærlighetsflyktninger, tigging m.m.
- Kommunikasjonsrådgivere – en yrkesgruppe med innflytelse i samfunns- og arbeidsliv?
- Europeisk Migrasjonsforum: Middelhavet - Norges grense i sør.
- Boklansering «Minoritetsbefolkningens møte med det politiske Norge»

- «Liker liker ikke» – boklansering
- Lansering av levekårsrapporten

[Heldagsseminarer](#)

- «Reception of asylum seekers in Norway and the EU» i samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet. Seminaret var i regi av Nordic Migration Research Network og inngikk i prosjektet Migration to Norway – Flows and Regulation.
- I regi av Kjernemiljø for likestillingsforskning (CORE) ble det arrangert flere heldagskonferanser. Av disse kan nevnes:
  - Lønnsforskjeller og indikatorer på ulikelønn i Norden
  - Reconciling Work and Family in Europe and the US
  - International book seminar «Work-Family Reconciliations & Gender Equality. Intersections of Politics, Culture and the Market in Scandinavia, EU and the US»
  - Forskerseminar om likestilling i arbeidslivet
  - Medarrangør av seminaret: Critical Studies of Gender Equality, Karlstad University

[Avslutningskonferanse](#)

Også 2013 markerte avslutningen på store prosjekter. I mai ble avslutningen av forskningsprogrammet «Virtuelt senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor» markert med en stor avslutningskonferanse: Frivillighet og endring – i samarbeid med Norges Røde Kors. Seminaret trakk nesten 200 deltakere til en engasjerende og viktig konferanse.

[Publisering](#)

Forskningen formidles også gjennom en rekke vitenskapelige og populærvitenskapelige publikasjoner. Den største aktiviteten er vitenskapelige artikler og bøker. I 2013 satte instituttets forskere ny rekord med 74 poenggivende publikasjoner. Av disse var 40 internasjonale vitenskapelige bok- og tidsskriftsartikler, og tilsvarende 31 skandinaviskspråklige kanaler. Instituttets forskere ga til sammen ut seks bøker. Instituttet har også en egen rapportserie, og administrerer rapportserien til Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Vi utga til sammen 12 rapporter i 2013. Det ble ellers produsert 41 papere og foredrag til vitenskapelig konferanser, hvorav 32 på engelsk. Totalt holdt instituttets forskere 106 faglige foredrag i inn og utland i 2013.

[I mediene](#)

I 2013 bidro instituttets forskere med 29 kronikker, debattinnlegg og kommentarer i dags- og fagpressen, deltok i 147 innslag i radio og TV, hvorav 31 i internasjonale kanaler. Instituttets forskere har vært omtalt mer enn 800 ganger i massemediene, og har holdt 200 foredrag rettet mot et allment publikum.

TIDSSKRIFTER

Institutt for samfunnsforskning utgir tre tidsskrifter

22

Tidsskrift for samfunnsforskning (TfS) publiserer resultater fra dagsaktuelle samfunnsvitenskapelige undersøkelser for et bredere publikum. Hovedvekten ligger på fagartikler basert på original empirisk og/eller teoretisk analyse på høyt faglig nivå. Tematisk spenner tidsskriftet svært vidt, og bidragsyterne kommer fra alle samfunnsvitenskapelige disipliner – sosiologi, statsvitenskap, sosialantropologi, samfunnsøkonomi, medievitenskap m.fl. TfS er det eneste norske samfunnsvitenskapelige tidsskriftet som er representert i ISI Web of Science.

Tidsskriftet utkom første gang i 1960. TfS publiseres både på papir og elektronisk, gjennom Universitetsforlagets nettportal Idunn: www.idunn.no. Tidsskriftet kommer ut fire ganger i året.

Redaktører: Anniken Hagelund (ansvarlig), Johannes Bergh, Kari Steen-Johnsen, og Axel West Pedersen. Redaksjonssekretær: Gerd Granhaug. Kontakt: tfs@samfunnsforskning.no

Søkelys på arbeidslivet er et vitenskapelig tidsskrift som publiserer forskningsbaserte artikler om arbeidslivet i Norge og Norden. Viktige temaer er arbeidslivsrelaterte spørsmål som sysselsetting, lønn, arbeidsforhold og utdanning. Søkelys på arbeidslivet henvender seg til forskere, utredere, saksbehandlere og beslutningstagere i næringsliv og forvaltning samt partene i arbeidslivet.

Tidsskriftet utgis i samarbeid med Universitetsforlaget med støtte fra Arbeidsdepartementet og Norges Forskningsråd. Tidsskriftet utkommer

tre ganger i året. Fulltekst kan lastes ned på samfunnsforskning.no. Artikler kan kjøpes for nedlasting og print på www.idunn.no

Redaksjon: Liza Reisel (redaktør), Harald Dale-Olsen (redaktør), Erling Barth, Marianne Røed og Pål Schøne. Redaksjonssekretær er Gerd Granhaug. Kontakt: spa@samfunnsforskning.no

Comparative Social Research (CSR). På tross av den voksende bevisstheten om globalisering, foregår hoveddelen av empirisk samfunnsvitenskapelig arbeid innenfor rammene av det Stein Rokkan betegnet som «nasjonal empirisme». Årboken Comparative Social Research søker å styrke den internasjonale orienteringen i samfunnsvitenskapene.

Comparative Social Research er en årbok redigert av Institutt for samfunnsforskning i samarbeid med Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo (UiO). Utgivelsene ivaretar et flerfaglig perspektiv, og kan være enten teoretisk, empirisk eller anvendt orientert. Tema som tas opp er familie- og kjønnsforskning, sivilsamfunn, og eierskap og lønnsdannelse.

Ansvarlig redaktør er Fredrik Engelstad (UiO/ISF). Medredaktører er Lars Mjøset (UiO), Grete Brochmann (UiO), Mari Teigen (ISF), Bernard Enjolras (ISF) og Kristian Berg Harpviken (PRIO).

Serien utgis på forlaget Emerald Group Publishing Limited. Kontakt: fredrik.engelstad@sosgeo.uio.no

INTERNASJONALISERING

Instituttets strategi for 2012-2015 legger stor vekt på internasjonal deltakelse. Hovedmålet er at instituttet, i tillegg til å være et ledende miljø nasjonalt, også skal være «en attraktiv samarbeidspartner internasjonalt på forskningsområdene arbeidsliv, samfunnsliv og politikk».

I hver av forskningsgruppene og for alle de syv prioriterte forskningstemaene, foregår det et utstrakt internasjonalt samarbeid, både når det gjelder forskningsprosjekter, nettverk, ekspertoppdrag, konferansedeltakelse, verv og redaksjonelt ansvar. Det internasjonale samarbeidet har høy prioritet fordi det fremmer mål som internasjonal publisering, sammenlignende forskning og finansiering av nye prosjekter.

Det nyeste eksemplet på internasjonale satsninger er forskningsprosjektet *Third Sector Impact*, som inngår i EUs syvende rammeprogram (FP7) i samfunnsvitenskap og humaniora (SSH). Prosjektet som ledes av Institutt for samfunnsforskning gjennomføres i samarbeid med 13 andre forskningsinstitusjoner i Europa og skal gå over tre år.

Hensikten med forskningsprosjektet er å frembringe kunnskap om hvordan frivillig sektor kan bidra til sosioøkonomisk utvikling i Europa. Prosjektet består av syv hoveddeler. De innledende delene av prosjektet skal definere hovedtrekkene ved frivillig sektor, samt identifisere omfang, struktur, finansieringskilder og trender slik sektoren fremstår i dag.

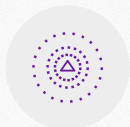
Neste fasen tar for seg betydningen av frivillig sektor i Europa; sektorens bidrag til innovasjon og til økonomisk utvikling og velferd i Europa, og hvilke barrierer som står i veien for full utnyttelse av sektorens ressurser. En sentral del vil også være å involvere aktører i frivillig sektor i Europa, dette for å sikre at forståelse som genereres gjennom prosjektet også er basert på oppfatningen til dem som jobber i sektoren til daglig.

CONCEPT

MEASUREMENT

IMPACT

BARRIERS

Under følger noen andre eksempler på internasjonale prosjekter og samarbeidsrelasjoner:

- COST Action IS 1207 'Local Public Sector Reforms: An International Comparison (LocRef)' (EU FP7)
- Effekter av kjønnsbalanse i bedriftsstyrer (Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet)
- European Foundations for Research and Innovation Study (EUFORI)
- Network of Independent Experts on Social inclusion (CEPS/INSTED, EU)
- Nordic Journal of Migration Research NJMR (NOS-HS)
- Sametingen som representativa organ för det samiska folket: En jämförande studie av valen till Sametingen i Sverige och Norge 2013 (FORMAS)
- The Contribution of the Third Sector to Europe's Socio-economic Development (EU FP7)
- The educational system in Norway: putting it to the test of the labourmarket
- Youth Unemployment in the Nordic Countries (ETLA)
- La Fondation Credit Cooperatif
- ESOP – Centre for the Study of Equality, Social Organization, and Performance
- Ethnic differences in labour market participation, health and sickness absence among parents caring for disabled or chronically ill children.
- Friends or foes? Understanding the role of firms and workplaces for worker health
- Institusjonell endring i demokratiske samfunn
- It happened here. The Norwegian pension reform, process and content.
- Measuring the scientific and economic results of research inputs
- Migration to Norway – Flows and Regulation
- New Theoretical Perspectives on the Nordic Model of Work-Family Reconciliations
- Outsourcing of Scandinavian welfare societies? Consequences of private and nonprofit service provision for active citizenship
- Public Policy and the Labour Market attachment of Different Households
- Social media and the new public sphere: consequences for citizenship and democracy/VERDIKT
- Support for the Affluent Welfare State - Interests, Fairness, and Social Capital in Context
- The Politics of Sickness – a policy discourse approach to sickness absence
- Work Life Challenges – workforce management and worker involvement solutions.

Flernasjonale prosjekter finansiert av Norges Forskningsråd:

- Educational Trajectories: Choices, Constraints and Contexts
- Elites & Society: Elite unity and elite/mass correspondence or widened gaps?

Internasjonale samarbeidsinstitusjoner 2013:

- Aalborg University, Danmark
- Centre National de la Recherche Scientifique, Frankrike
- EMES European Research Network ASBL, Belgia
- ETLA, Finland
- Institute of Public Affairs, Polen
- Internat. Society for Third-Sector Research, USA
- La Fondation Ent. Credit Cooperatif, Frankrike
- National Bureau of Economic Research, USA
- Nordic migration research
- Pravni fakultet Sveucilista u Zagrebu, Kroatia
- Research Foundation of CUNY, USA
- Stichting Katholieke Universiteit, Nederland
- SPES, Italia
- Stockholms Universitet, Sverige
- The John Hopkins University school of Advanced International Studies, Italia
- The University of Birmingham, England
- UMEÅ Universitet, Sverige
- Universitat de Valencia, Spania
- University of Kent, England
- Uniwersytet Warszawski, Polen
- VU Faculty of Social Sciences, Nederland
- Wellesley Centers for women, USA
- Westfälische Wilhelms-Universität Muenster
- Wirtschaftsuniversität Wien, Østriket

I tillegg involverer en stor del av norske forskningsprosjekter ved ISF samarbeidspartnere i andre land, både når det gjelder publikasjoner, seminarer og veiledning. Dette gjelder ikke minst prosjekter ved «CORE - Kjernemiljø for likestillingsforskning» og «Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor». I alt hadde 31 forskere samarbeidsprosjekter med utenlandske institusjoner i 2013.

Ansatte ved instituttet innehar en rekke verv ved internasjonale institusjoner og i faglige styrever, råd og utvalg. Her nevnes noen av institusjonene:

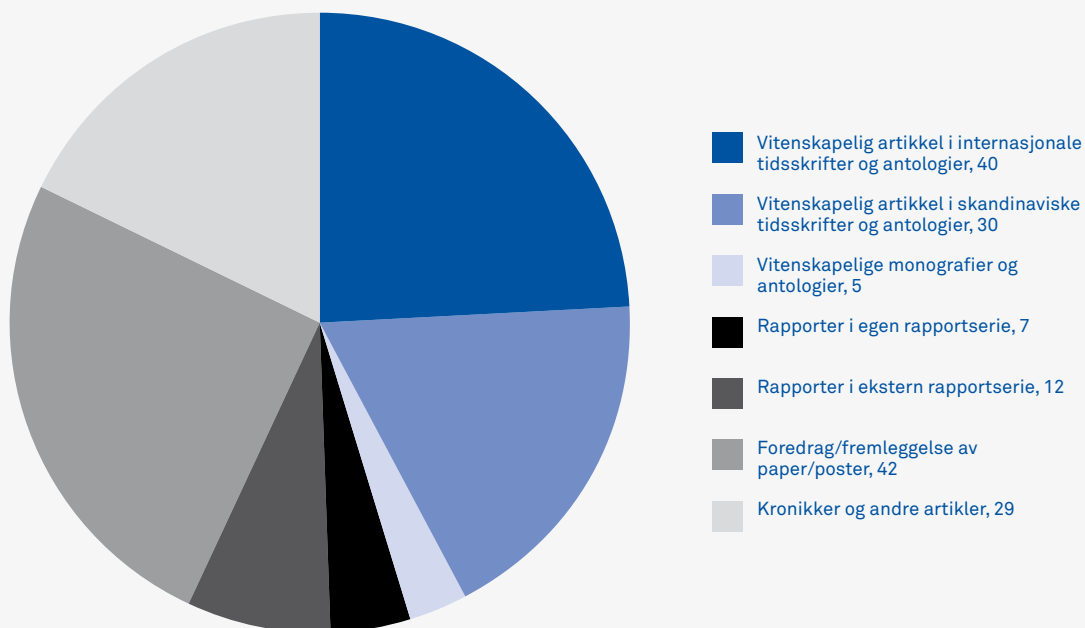
- Editor-in Chief of the Journal *Voluntas*
- Aalborg Universitet (styremedlem)
- Scientific Advisory Board for European Social Survey.
- Den nasjonale UNESCO-kommisjonen.
- International Society for Third Sector Research (ISTR) (styremedlem)
- Wertheim Fellow, Labor and Worklife Programme, Harvard Law School
- Research Economist, National Bureau of Economic Research
- Special Sworn Status, Center for Economic Studies, U.S. Census Bureau
- Research Fellow, the Institute for the Study of Labour, IZA, Bonn

Flere ansatte har vært med i bedømmelseskomiteer for prosjekter ved svenske og danske forskningsråd, og vært opponenter på dr. avhandlinger ved svenske og danske universiteter.

PUBLISERING 2013

Instituttets forskningsresultater formidles gjennom vitenskapelige artikler, bøker, egen rapportserie, kronikker og populærvitenskapelige tekster. Forskerne formidler også gjennom radio, tv, presse og digitale kanaler som Twitter.

27

Se www.samfunnsforskning.no/publikasjoner for en fullstendig oversikt over våre publikasjoner.

Institutt for samfunnsforskning leverte ingen konfidensielle sluttrapporter til oppdragsgivere i 2013.

Bok- og tidsskriftsartikler

- Aarebrot, E. & Saglie, J. (2013). Linkage in Multi-level Party Organizations: The role(s) of Norwegian Regional Party Branches. *Regional & Federal Studies*, 23, (5), 613-629
- Allern, E. H., Bay, A-H. & Saglie, J. (2013). The new Politics of the Welfare State? A Case Study of Extra-parliamentary Party Politics in Norway. *European Journal of Social Security*, 15, (3), 249-272
- Allern, E. H. & Karlsen, R. (2013). Unanimous, by Acclamation? Party Leadership Selection in Norway. I: J-B. Pilet & W. Cross (red.), *The Selection of Political Party Leaders in Contemporary Parliamentary Democracies: A Comparative Study* (s. 47-61). London: Routledge
- Barth, E., Cappelen, A. W. & Ognedal, T. (2013). Fair Tax Evasion. *Nordic Journal of Political Economy*, 38, 1-16
- Barth, E. & Moene, K. O. (2013). Why do Small Open Economies have such Small Wage Differentials? *Nordic Economic Policy Review*, 1, 139-170
- Barth, E. & von Simson, K. (2013). Ulike veier gjennom videregående: Hva skjer de neste ti årene? *Søkelys på arbeidslivet*, 30, (4), 313-333
- Bay, A-H., Finseraas, H. & Pedersen, A. W. (2013). Welfare Dualism in two Scandinavian Welfare States: Public Opinion and Party Politics. *West European Politics*, 36, (1), 199-220
- Bergh, J. (2013). Does Voting Rights Affect the Political Maturity of 16- and 17-year-olds? Findings from the 2011 Norwegian Voting-age Trial. *Electoral Studies*, 32, (1), 90-100
- Bergh, J. & Christensen, D. A. (2013). Det norske lokaldemokratiet: En statusrapport. I: J. Bergh & D. A. Christensen (red.), *Et robust lokaldemokrati: Lokalvalget i skyggen av 22. juli 2011*. (s. 15-20). Oslo: Abstrakt forlag
- Bergh, J. & Rose, L. E. (2013). Etske utfordringer for norske kommuner? Velgernes vurdering. I: J. Bergh & D. A. Christensen (red.), *Et robust lokaldemokrati: lokalvalget i skyggen av 22. juli 2011*. (s. 263-283). Oslo: Abstrakt forlag
- Bergh, J. & Ødegård, G. (2013). Ungdomsvalget 2011. *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift*, 29, (1), 30-50
- Bredal, A. (2013). Vold i nære relasjoner: Minoritetskvinner mellom hypersynlighet og usynlighet. I: B. Bråten & C. Thun (red.), *Krysningspunkter: Likestillingspolitikk i et flerkulturelt Norge*. (s. 117-143). Oslo: Akademika forlag
- Brekke, I. (2013). How do Husbands Affect the Labour Market Participation of Majority and Immigrant Women? *Journal of ethnic and migration studies*, 39, (10), 1639-1657
- Brekke, I. (2013). Long-term Labour Market Consequences of Dropping out of Upper Secondary School: Minority disadvantages? *Acta Sociologica*, 57, (1), 25-39
- Brekke, I., Berg, J. E., Sletner, L. & Jenum, A. K. (2013). Doctor-certified Sickness Absence in first and second Trimesters of Pregnancy among Native and Immigrant Women in Norway. *Scandinavian Journal of Public Health*, 41, (2), 166-173
- Brekke, I., Røed, M. & Schøne, P. (2013). Påvirker innvandring investeringen i utdanning? *Søkelys på arbeidslivet*, 30, (3), 169-188
- Brekke, I. & Schøne, P. (2013). Kan forskjeller i sykefravær mellom innvandrerbefolkningen og majoritetsbefolkningen forklares med forskjeller i selvrapportert helse? *Søkelys på arbeidslivet*, 30, (1-2), 40-53
- Brekke, I. & Schøne, P. (2013). Long Sickness absence differences between Natives and Immigrant Workers: The Role of Differences in Self-reported Health. *Journal of International Migration and Integration*, 19 s. doi: 10.1007/s12134-013-0276-6
- Bryson, A., Barth, E. & Dale-Olsen, H. (2013). The Effects of Organizational Change on Worker Well-being and the Moderating Role of Trade Unions. *Industrial & labor relations review*, 66, (4), Suppl. SI, 989-1011
- Dale-Olsen, H. (2013). Absenteeism, Efficiency Wages, and marginal Taxes. *The Scandinavian Journal of Economics*, 115, (4), 1158-1185

- Dale-Olsen, H. (2013). Sickness Absence, Sick Leave Pay, and Pay Schemes. *Labour*, 28, (1), 40-63
- Dale-Olsen, H., Schøne, P. & Verner, M. (2013). Diversity among Norwegian Boards of Directors: Does a Quota for Women improve Firm performance? *Feminist Economics*, 19, (4), 110-135
- Eimhjellen, I., Wollebæk, D. & Strømsnes, K. (2013). Associations Online: Barriers for using Web-based Communication in Voluntary Associations. *VOLUNTAS - International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 24 s. doi: 10.1007/s11266-013-9361-x
- Finseraas, H. (2013). Finanskrisen og oppslutningen om velferdsstaten i Europa. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 16, (4), 260-271
- Finseraas, H., Jakobsson, N. (2013). Does Information about the Pension System affect Knowledge and Retirement Plans? Evidence from a survey experiment. *Journal of Pension Economics and Finance*, 22 s. doi: 10.1017/S1474747213000310
- Finseraas, H. & Kotsadam, A. (2013). Hvordan identifisere årsakssammenhenger i ikke-eksperimentelle data? En ikke-teknisk introduksjon. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 54, (3), 371-387
- Finseraas, H. & Vernby, K. (2013). A Mixed Blessing for the Left? Early Voting, Turnout and Election Outcomes in Norway. *Electoral Studies*, 33, (March), 278-291
- Hagelund, A. (2013). From Economic Incentives to Dialogic Nudging – The Politics of Change and Inertia in Norwegian Sickness Insurance. *Journal of Social Policy*, 43, (1), 69-85
- Hagelund, A. & Bryngelson, A. (2013). Change and Resilience in Welfare State Policy: The Politics of Sickness Insurance in Norway and Sweden. *Social Policy & Administration*, 19 s. doi: 10.1111/spol.12009
- Halrynjo, S. & Lyng, S. T. (2013). Fedrepermisjon i karriererker. I: B. Brandth & E. Kvande (red.), *Fedrekvoten og den farsvennlige velferdsstaten*. (s. 222-237). Oslo: Universitetsforlaget
- Hardoy, I. & Schøne, P. (2013). Displacement and Household Adaptation: Insured by the Spouse or the State? *Journal of Population Economics*, 21 s. doi: 10.1007/s00148-013-0469-5
- Hardoy, I. & Schøne, P. (2013). Does the Clustering of Immigrant Peers affect the School Performance of Natives? *Journal of Human Capital*, 7, (1), 1-25
- Hardoy, I. & Schøne, P. (2013). Enticing even higher Female Labor Supply: the impact of cheaper day care. Review of *Economics of the Household*, 22 s. doi: 10.1007/s11150-013-9215-8
- Hardoy, I. & Schøne, P. (2013). No Youth Left behind? The Long-Term Impact of Displacement on Young Workers. *Kyklos (Basel)*, 66, (3), 342-364
- Hatland, A. (2013). Valgfrihetens frammarsj i velferdspolitikken. I: K. Ketscher ... [et al.] (red.), *Velferd og rettferd: Festskrift til Asbjørn Kjøenstad 70 år*. (s. 241-254). Oslo: Gyldendal Juridisk
- Hegna, K., Ødegård, G. & Strandbu, Å. (2013). En «sykt seriøs» ungdomsgenerasjon? unges liv og levekår. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 50, (4), 374-377
- Karlsen, R. (2013). Obama's Online Success and European Party Organizations: Adoption and Adaptation of U.S. Online Practices in the Norwegian Labor Party. *Journal of Information Technology & Politics*, 10, (2), 158-170
- Karlsen, R. & Narud, H. M. (2013). Nominations, Campaigning and Representation: How the Secret Garden of Politics Determines the Style of Campaigning and Roles of Representation. I: P. Esaiasson and H.M. Narud (red.), *Between-election democracy: the representative relationship after election day*. (s. 77-102). Colchester: ECPR Press
- Kotsadam, A. & Finseraas, H. (2013). Causal Effects of Parental Leave on Adolescents' Household Work. *Social Forces*, 92, (1), 329-351

- Lidén, H. (2013). Den splittrade transnationella familjen. I: M. Bak & K. von Brömssen (red.) *Barndom och migration*. (s. 195-219). Umeå. Boréa Bokförlag
- Lorentzen, H. W. & Helland, H. (2013). Profesjonene og det sivile samfunn: Idrettsfeltet som eksempel. I: A. Molander & J-C. Smeby (red.), *Profesjonsstudier 2*. (s. 144-161). Oslo: Universitetsforlaget
- Lundåsen, S. W. & Wollebæk, D. (2013). Diversity and Community Trust in Swedish Local Communities. *Journal of Elections, Public Opinion, and Parties*, 23, (3), 299-321
- Midtbøen, A. H. (2013). The Invisible Second Generation? Statistical Discrimination and Immigrant Stereotypes in Employment Processes in Norway. *Journal of ethnic and migration studies*, 19 s. doi: 10.1080/1369183X.2013.847784
- Midtbøen, A. H. & Teigen, M. (2013). Sosial investering i kjønnslikestilling? Flerdimensjonale perspektiver på norsk aktiveringspolitikk. *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 37, (3-4), 294-308
- Pedersen, A. W. (2013). Levealdersjustering av alderspensjonen - økonomisk ansvarlighet og usosial populisme. I: K. Ketscher ... [et al.] (red.), *Velferd og rettferd: Festskrift til Asbjørn Kjønsstad 70 år*. (s. 629-639). Oslo: Gyldendal Juridisk
- Pedersen, A. W. & Finseraas, H. (2013). Arbeidsbetingede stønader - liberale virkemidler i arbeidslinjas verk-tøykasse. *Søkelys på arbeidslivet*, 30, (4), 335-355
- Reisel, L. (2013). From Abstract to Concrete : The Practical Relevance of Parents' Economic and Cultural Capital for Persistence in Higher Education. I: G. E. Birkelund (red.) *Class and Stratification Analysis*. (s. 223-254). Bingley: Emerald
- Reisel, L. (2013). Is More Always Better? Early Career Returns to Education in the United States and Norway. *Research in Social Stratification and Mobility*, 31, 49-68
- Reisel, L. (2013). Mot et flerdimensjonalt likestillingsapar. I: B. Bråten & C. Thun (red.), *Krysningspunkter: Likestillingspolitikk i et flerkulturelt Norge*. (s. 89-111). Oslo: Akademika forlag
- Richez-Battesti, N., Petrella, F. & Enjolras, B. (2013). Économie sociale et solidaire et politiques publiques en France: entre fragmentation et institutionnalisation. Quel régime territorial en Région Provence-Alpes-Côte d'Azur? I: R. Chaves & D. Demoustier (red.) *The Emergence of the Social Economy in Public Policy: An International Analysis*. (s. 239-260). Peter Lang Publishing Group
- Rogstad, I. D. (2013). Klesvask og kjoleprat? Fremstilling av kjønn i valgkamp. *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift*, 29, (2), 169-190
- Rogstad, I. D. (2013). Political News Journalists in Social Media: Transforming Political Reporters into Political Pundits? *Journalism Practice*, 16 s. doi: 10.1080/17512786.2013.865965
- Rose, L. E., Saglie, J. & Aars, J. (2013). Velgerne og kommunestrukturen: Sammenheng, samarbeid eller begge deler? I: J. Bergh & D. A. Christensen (red.), *Et robust lokaldemokrati: lokalvalget i skyggen av 22. juli 2011*. (s. 223-241). Oslo: Abstrakt forlag
- Rosholm, M., Røed, M. & Schøne, P. (2013). Are new work practices and new technologies biased against immigrant workers? *International journal of manpower*, 34, (8), 995-1014
- Røed, M. & Schøne, P. (2013). Immigration and native investments in human capital. *Nordic Economic Policy Review*, (1), 105-129
- Saglie, J. & Folkestad, B. (2013). Deltakelse i riks- og lokalpolitikk: to sider av samme sak? I: J. Bergh & D. A. Christensen (red.), *Et robust lokaldemokrati: lokalvalget i skyggen av 22. juli 2011*. (s. 107-128). Oslo: Abstrakt forlag
- Segaard, S. B. (2013). Sosiale medier: et redskap for de lokale kandidatene?. I: J. Bergh & D. A. Christensen (red.), *Et robust lokaldemokrati: lokalvalget i skyggen av 22. juli 2011*. (s. 179-199). Oslo: Abstrakt forlag
- Segaard, S. B., Baldersheim, H. & Saglie, J. (2013).

- Forsøket med internettvalg: demokratiske effekter og utfordringer. I: J. Bergh & D. A. Christensen (red.), *Et robust lokaldemokrati: lokalvalget i skyggen av 22. juli 2011*. (s. 309-326). Oslo: Abstrakt forlag
- Segaard, S. B. & Nielsen, J. A. (2013). Local election blogs: Networking among the political elite. *Information Polity*, 18, (4), 299-313
- Segaard, S. B. & Nielsen, J. A. (2013). Lokalt nybrott? Sosiale medier som arena for lokal valgkamp. *Offentlig förvaltning. Scandinavian Journal of Public Administration*, 16, (4), 3-26
- Sivesind, K. H. (2013). Ideella välfärdstjänster: en lösning på den nordiska modellens framtida utmaningar? I: L. Trägårdh, P. Selle, L. S. Henriksen & H. Hallin (red.), *Civilsamhället klämt mellan stat och kapital. Välfärd - Mångfald - Framtid*. (s. 75-88). Stockholm: SNS förlag
- Staver, A. (2013). Free Movement and the Fragmentation of Family Reunification Rights. *European journal of migration and law*, 15, (1), 69-89
- Staver, A. (2013). Free Movement for Workers or Citizens? Reverse Discrimination in European Family Reunification Policies. I: W. Maas (red.) *Democratic Citizenship and the Free Movement of People*. (s. 57-89). Leiden: Martinus Nijhoff Publishers
- Steen-Johnsen, K., Enjolras, B. & Wollebæk, D. (2013). Sosiale medier, samfunnspolitisk deltagelse og kontroll. *Internasjonal Politikk*, 71, (2), 263-273
- Teigen, M. (2013). Hvorfor likestilling – hvordan likestilling: Offentlig debatt om kvinnelig kjønnslemlestelse. I: B. Bråten & C. Thun (red.), *Krysningspunkter. Likestillingspolitikk i et flerkulturelt Norge*, (s. 181-204). Oslo: Akademika forlag
- Vitus, K. & Lidén, H. (2013). Asylsøkande barn i Norge och Danmark. I: M. Bak & K. von Brömssen (red.), *Barndom och migration*. (s. 79-102). Umeå: Boréa Bokförlag
- Wollebæk, D., Enjolras, B. & Ødegård, G. (2013). Tillit, frykt og kontroll ett år etter 22. juli. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 54, (2), 245-260
- Wollebæk, D., Steen-Johnsen, K., Enjolras, B. & Ødegård, G. (2013). Rallying without Fear: Political Consequences of Terror in a High-Trust Society. I: S. J. Sinclair and D. Antonius (red.), *The Political Psychology of Terrorism Fears*. (s. 246-266). Oxford: Oxford University Press
- Ødegård, G. (2013). Høy eller lav deltagelse - hva avgjør? En analyse av seks casekommuner. I: J. Bergh & D. A. Christensen (red.), *Et robust lokaldemokrati: lokalvalget i skyggen av 22. juli 2011*. (s. 73-90). Oslo: Abstrakt forlag
- Ødegård, G., Bergh, J., Saglie, J. & Stokstad, S. (2013). Stemmerett for 16-åringer: Deltagelse og dilemmaer. I: J. Bergh & D. A. Christensen (red.), *Et robust lokaldemokrati: lokalvalget i skyggen av 22. juli 2011*. (s. 287-308). Oslo: Abstrakt forlag
- Ødegård, G. & Saglie, J. (2013). Stemmerett for 16-åringer: Forsøk som flernivåinnovasjon. I: T. Ringholm, H. Teigen & N. Aarsæther (red.), *Innovative kommuner*. (s. 292-309). Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Bøker

- Bergh, J. & Christensen, D. A. (red.). (2013). *Et robust lokaldemokrati: lokalvalget i skyggen av 22. juli 2011*. Oslo: Abstrakt forlag
- Bjørklund, T. & Bergh, J. (2013). *Minoritetsbefolkningens møte med det politiske Norge: Partivalg, valgdeltakelse, representasjon*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk
- Ellingsæter, A. L., Jensen, A-M. & Lie, M. (red.). (2013). *The Social Meaning of Children and Fertility Change in Europe*. London: Routledge
- Enjolras, B., Karlson, R., Steen-Johnsen, K. & Wollebæk, D. (2013). *Liker - liker ikke : sosiale medier, samfunnsengasjement og offentlighet*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk
- Sejersted, F. (2013). *Sosialdemokratiets tidsalder: Norge og Sverige i det 20. århundre*. Oslo: Pax Forlag
- Trägårdh, L., Lundåsen, S. W., Wollebæk, D. & Svedberg, L. (2013). *Den svala svenska tilliten: Förutsättningar och utmaningar*. Stockholm: SNS förlag

Rapporter

Barth, E., Hardoy, I., Schøne, P. & Østbakken, K. M. (2013). *Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn. Hva har skjedd på 2000-tallet?* Rapport 7:2013. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Christensen, D. A., Arnesen, S., Ødegård, G. & Bergh, J. (2013). *Valgdeltagelsen ved kommunestyrevalget 2011*. Rapport 1:2013. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Gulbrandsen, T. J. & Eriksen, I. (2013). *Kommunikasjon-
srådgivere - en yrkesgruppe med innflytelse i samfunns- og arbeidsliv?* Rapport 6:2013. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Lidén, H., Eide, K., Wærdahl, R., Nilsen, A. C. E. & Hidle, Knut. (2013). *Levekår i mottak for enslige mindreårige asylsøkere*. Rapport 3:2013. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Lorentzen, H. W. (2013). *Utdanning og kompetanse i idretten*. Rapport 5:2013. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Pedersen, A. W. & Finseraas, H. (2013). *Den nye gulroten i arbeidslinja? Arbeidsbetingede stønader - en kunnskapsoppsummering*. Rapport 2:2013. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Reisel, L. & Brekke, I. (2013). *Kjønnssegregering i utdanning og arbeidsliv: status og årsaker*. Rapport 4:2013. Oslo: Institutt for samfunnsforskning

Kronikk og debatt

Jan-Paul Brekke, Grete Brochmann. «Asylsøkere velger Sverige» *Dagbladet* (7. januar 2013)

Arnfinn H. Midtbøen. «Segregering kan motvirkes» *Aftenposten* (8. januar 2013)

Mari Teigen, Guro Ødegård. «Valg er mer en jente- enn gutteting» *Aftenposten* (2. mars 2013)

Guro Ødegård, Kristinn Hegna, Åse Strandbu. «En flink og seriøs generasjon» *Aftenposten.no* (6. mars 2013)

Liza Reisel. «Tøffe jenter og myke gutter» *Aftenposten* (7. mars 2013)

Bernard Enjolras, Kari Steen-Johnsen, Dag Wollebæk, Rune Karlsen. «Sosiale medier gir nye eliter» *NRK Ytring* (14. mars 2013)

Ann-Helén Bay. «Hva er samfunnsforskning?» *Forskerforum* ([online] 15.april 2013)

Mari Teigen. «Hva er det med norske menn?» *Dagens Næringsliv* (31. mai 2013)

Dag Wollebæk, Bernard Enjolras, Guro Ødegård. «Symposium: Tillit, frykt og kontroll ett år etter 22. juli» *Tidsskrift for samfunnsforskning* [54 (2) s. 245 – 260]

Mari Teigen. «Kjønnsbalanse i norske bedriftsstyrer» *Statens eierberetning* [2012, s. 32 – 35]

Anja Bredal. «Mannens makt ikke ubetinget» *VG* (15. juli 2013)

Axel West Pedersen. «Oppdratt til trygd» *Aftenposten* (17. juli 2013)

Sigtona Halrynjo, Selma Therese Lyng. «Pappaperm eller karriere?» *Dagens Næringsliv* (18. september 2013)

Mari Teigen, Sigtona Halrynjo, Marit Eline Lervik Christensen. «Glassheis i løse luften» *Aftenposten* (19.september 2013)

Axel West Pedersen. «Urimelig favorisering?» *Dagens Næringsliv* (17. oktober 2013)

Mari Teigen, Hege Skjeie, Beret Bråten. «Oops - utenfor plattformen» *Dagens Næringsliv* (16. november 2013)

Liza Reisel. «Pappa – krev din rett!» *NRK Ytring* (19. november 2013)

Arnfinn H. Midtbøen. «Rom for diskriminering» *Aftenposten Viten* (17. desember 2013)

Guro Ødegård, Johannes Bergh. «22. juli får flere unge til å stemme» *Aftenposten* (18. desember 2013)

Axel West Pedersen. «Fattigdomsmål må inkludere folk i gråsonen» *forskning.no* (23. desember 2013)

**Institutt for
samfunnsforskning**

**Institute for
Social Research**

Munthes gate 31
PO Box 3233 Elisenberg
NO-0208 Oslo, Norway
T +47 23 08 61 00
www.samfunnsforskning.no